

```
font-face { font-family: 'yekan';@
src: url('http://hamidpv4.ir/uploads/PdfTemplate/fonts/BYEKAN.eot'); src:
local('?'), url('http://hamidpv4.ir/uploads/PdfTemplate/fonts/BYEKAN.woff')
format('woff'),
url('http://hamidpv4.ir/uploads/PdfTemplate/fonts/BYEKAN.ttf')
format('truetype'),
url('http://hamidpv4.ir/uploads/PdfTemplate/fonts/BYEKAN.svg')
format('svg'); font-weight: normal; font-style: normal; } .opinion-td {
direction: rtl; text-align: justify; font: tahoma; font-size: 9pt; padding: 5px
10px 5px 5px; line-height: 1.5; } .opinion-border { border: solid 1px
#d2d2d2; float: left; margin-right: 5px; background-color: #e1e1e1; }
.opinion-border img { padding: 5px 0 5px 0; } .opinion-div { font-family:
yekan; font-size: 8pt; color: #3d3c3c; float: right; text-align: left; color:
Black; } .opinion-div-header { font-family: yekan; font-size: 17px; color:
#03385d; line-height: 1.6; padding-right: 5px; padding-left: 5px; } .opinion-
div-fulltext-news { direction: rtl; text-align: justify; font-family: yekan; font-
size: 13px; line-height: 1.7; padding: 5px; color: #3d3c3c; } .opinion-div-
intro { font-family: yekan; color: #0077e2; display: block; line-height: 1.8;
{ :padding: 5px 5px 8px 10px; margin-right: 13px
```


عید فطر ، یعنی بازگشت به فطرت و سرشت

بازگشت از این نظر که آیا رابطه ما با فطرت پاک انسانی به طور صحیح برقرار است یا نه؟ آیا آن اعماق روح و فطرت پاکی که خداوند به ما داده و بر اثر حجاب های جهل، انحراف و گناه، زنگار بر رویش نشسته، در کلاس ماه رمضان زنگارها زدوده شده اند یا نه؟ که اگر چنین است باید ابتدای نجات و آغاز پیروزی بر طاغوت نفس را در نماز عید فطرا اعلام بدارند و جشن بگیرند. به عنوان این که: آن چه را در ماه رمضان آموخته اند و در راه خودسازی و بهسازی به کار برده اند ابراز بدارند، با کلمات و حرکات، بلکه در قلب و درون، با تمام وجود و احساس، و با شعار آمیخته با شعور و فریاد برون و درون که: «الله اکبر، الله اکبر، لا اله الا الله و الله اکبر ولله الحمد والحمد لله علی ما هدانا وله

الشکرعلی ما اولانا؛ خدا بزرگتر از آن است که توصیف گردد. آری چنین است، معبودی جز خدای یکتا و بی همتا نیست، و خدا بزرگتر از آن است که وصف شود، حمد و سپاس اختصاص به ذات پاک خدا دارد به خاطر آن که ما را در راستای پاکسازی و بهسازی هدایت کرده، و شکر او را که جمعیت ما و امت ما را برترین جمعیت و امت قرار داده است.

رمضان پایان می پذیرد و به انتهای خود می رسد، مسلمانان در مکتب رمضان، در پرتو آیات قرآن و نیایش ها و تقویت صبر و اراده، پس از فراگیری به خودسازی پرداخته اند؛ اینک جشن می گیرند که در جهاد اکبر، با گام های استوار عبور کرده اند و به مقصود رسیده اند.

• فلسفه اعیاد اسلامی

چهار عید در اسلام به طور رسمی وجود دارد که عبارت اند از: عید قربان، عید غدیر، عید جمعه و عید فطر. عید قربان جشن ایثار و فداکاری است، و مسلمان در این رابطه به خویشتن بازمی گردد که آیا به باطن و ماهیت چنین عیدی رسیده است یا نه. آن گونه که ابراهیم خلیل قهرمان توحید رسید، و حسین بن علی (علیه السلام) آن را در کربلا تکمیل کرد. عید غدیر جشن ولایت و امامت است و انسان مسلمان با ژرف اندیشی به خویشتن می نگرد که آیا انتخاب او در مسئله بسیار مهم رهبری، صحیح بوده است یا نه؟ که در بینش اسلام ناب، مسئله بسیار عمیقی است، و از ارکان زیربنایی نظام اسلام است، که اگر او نباشد هیچ یک از مفاهیم اسلام، ارزش و اصالت خود را نمی توانند نشان دهند. عید جمعه بازگشت به خویشتن است که نقش اساسی در پیشبرد اهداف، و وصول به مقصود دارد، و به راستی که برقراری اتحاد و یک رنگی و همدلی مسلمانان، وسیعترین و ژرف ترین برکات را برای آنها به ارمغان خواهد آورد.

ولی آیا می دانید که اگر عید فطرت و خودسازی نباشد، عیدهای دیگر تکمیل نخواهد شد. اگر چنین عیدی در زندگی انسان تحقق یابد همه روز، روز عید است؛ چنان که امیر مومنان علی (علیه السلام) فرمود: «انما هو عید لمن قبل الله صیامه و شکر قیامه، و کل یوم لا یعضی الله فیه فهو عید؛ (۱) امروز تنها عید کسانی است که روزه آنها در پیشگاه خدا پذیرفته شود، و عبادت های شبانه آنها مورد پذیرش خداوند شده باشد، و هر روزی که گناه نکنی روز عید تو است.» حضرت علی (علیه السلام) این سخن را از سر چشمه وحی گرفته بود، چرا که وقتی خطبه رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) را در مسجد پیرامون فضایل ماه رمضان شنید، از آن حضرت پرسید: «بهترین کار در ماه رمضان چیست؟» پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) پاسخ داد:

«الورع عن محارم الله عزوجل؛ (۲) ورع و پرهیزکاری از آن چه خداوند حرام نموده است می باشد؛ یعنی همان خودسازی و بازگشت به فطرت پاک توحیدی.»

• مسئله عید و فطرت در قرآن

در قرآن مجید کلمه عید یک بار آمده، که در رابطه با حضرت عیسی و شاگردان مخصوص اوست، شاگردان برای تکمیل ایمان خود گفتند: «آیا پروردگار تو می تواند غذایی از آسمان (مائده) برای ما بفرستد؟» حضرت از این تقاضا که بوی شک و تردید می داد، نگران شد و به آنها فرمود:

«از خدا بترسید اگر ایمان دارید.» ولی به زودی دریافت که مقصود آنها مشاهده معجزه بزرگ از عیسی است، تا در پرتو دیدار آن، قلبشان پاک و سرشار از یقین گردد، از این رو به خدا عرض کرد:

«اللهم ربنا انزل علينا مائدة من السماء تكون لنا عيدا لاولنا و آخرنا و آية منك؛ خداوندا مائده ای از آسمان بر ما بفرست تا عیدی برای اول و آخر ما باشد و نشانه ای از تو.» از آن جا که روز نزول مائده روز بازگشت به پیروزی و پاکی و ایمان به خدا بوده است، حضرت مسیح آن را «عید» نامیده است، نتیجه این که در قرآن کلمه «عید» به عنوان تکمیل مطرح شده است.

عید فطر وقتی برای ما عید واقعی است که در مسیر خودسازی، پیروز شده باشیم، و تحول عمیقی در ما پدیدار شده باشد.

قرآن با صراحت، خداشناسی و دین را مسئله ای فطری می شمرد. از جمله در آیه ۳۰ روم می خوانیم:

«فاقم وجهك للدين حنيفا فطرة الله التي فطر الناس عليها لا تبديل لخلق الله ذلك الدين القيم؛ ای پیامبر! روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن، این فطرتی است که خداوند انسان ها را بر آن آفریده، دگرگونی در آفرینش خدا نیست.» این آیه بیان کننده آن است که دین اسلام بر اساس فطرت و سرشت انسان می باشد و دستورهایی آن هماهنگ با درون ذات وجود انسان است و اگر فطرت از دستبرد جهل، خرافات، تبلیغات غلط و تربیت های ناسالم، محفوظ باشد، همان را می خواهد که آیین ناب اسلام آن را می خواهد و خداوند آئینش را بر اساس نیازهای فطری بشر تدوین نموده است و اگر انسان دارای فطرت نخستین، به دور از حجاب ها و زنگارها باشد، بدون هیچ گونه تردید، راه توحید و دستورهایی صحیح الهی را می پسندد و برمی گزیند،

• انواع فطرت

فطرت بر دو گونه است: فطرت عقل و فطرت دل.

فطرت عقل یعنی استدلال روشن عقلی، که انسان بعد از رسیدن به کمال عقل با مشاهده نظام جهان و دقت در اسرار هستی، به این حقیقت منتقل می شود که محال است این نظام معلول مبدئی فاقد عقل و شعور باشد و این «عقل فطری» بدون نیاز به معلم به مقصود می رسد، ولی فطرت مفهوم دیگری نیز دارد که از آن تعبیر به «فطرت دل» می شود، که تفسیر فطری بودن دین با این تعبیر، صحیح تر و مناسب تر به نظر می رسد و منظور از آن این است که انسان وقتی به اعماق جاننش می نگرد، نور حق را می بیند و ندایی را با گوش دل می شنود، ندایی که او را به سوی مبدا علم و قدرت بی نظیر هستی دعوت می کند، که گاهی از آن تعبیر به «درک وجدانی» می شود، مانند آن که وقتی انسان یک گل زیبا را می بیند، بدون استدلال به زیبایی آن پی می برد و از آن لذت می برد. «عید فطر» به معنای بازگشت به فطرت است، یعنی مساله خودسازی در ماه رمضان، انسان را به مقامی می رساند که پرده های جهل، هواپرستی و هرگونه موانع ضد فطرت، از سر راه فطرت برداشته می شود و انسان مسلمان در این هنگام به فطرت ناب خود که از درون ذات وجودش می جوشد بازمی گردد، همان فطرتی که آئینه صاف خدانما و حق نماست؛ همان پیامبر باطن که اگر از اسارت زنجیرهای جهل و هواپرستی آزاد گردد، راهنمای کامل و دقیق انسان به سوی کمالات است.

هرگاه انسان در پرتو برکات ماه رمضان به این درجه رسید، به حقیقت مفهوم عید فطر رسیده است و آغاز ماه رمضان در واقع برای او عید است.

شواهد متعددی وجود دارد که نشان دهنده فطری بودن ایمان به حق است؛ مانند واقعیت های تاریخی که نشان می دهد در میان هر ملتی در هر دوره ای اعتقاد به خدانشناسی و مذهب وجود داشته است، چنان که شواهد باستان شناسی و آثار به جا مانده از دوره های قبل از تاریخ بیان کننده این واقعیت است.

مطالعات روانی و اکتشافات روان کاوی در ابعاد روح انسان نیز شاهد دیگری بر فطری بودن اعتقادات دینی است، روان شناسان چهار تمایل عالی و اصیل را به عنوان ابعاد چهارگانه روح معرفی می کنند که عبارتند از حس دانایی، حس زیبایی، حس نیکی، و حس مذهبی. که این خود نیز دریچه دیگری بر فطری بودن دین است. (۴)

پی نوشت ها:

۱- سید رضی، نهج البلاغه، حکمت ۴۲۸.

۲- شیخ صدوق، عیون اخبارالرضا، ج ۱، ص ۲۹۵.

۳- مائده / آیه ۱۱۴.

لینک مطلب در سایت : <http://hamidpv4.ir/?MID=21&Type=News&id=99>